
Osallistuvan budjetoinnin määrärahan käyttäminen

KHALL 13.04.2026 § 78
204/02.02.00/2026

Osallistuva budjetointi on toimintamalli, jossa kuntalaiset osallistuvat kunnan budjetin käyttöä koskevaan keskusteluun, suunnitteluun ja päätöksentekoon. Osallistuvan budjetoinnin tavoitteena on lisätä asukkaiden vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksia. Osallistuvaa budjetointia voidaan toteuttaa yksittäisen määrärahan kohdentamisessa tai yksittäisen hankkeen tai investoinnin suunnittelussa sekä laajemmin tarkasteltuna kunnan eri tehtävien, kuten esimerkiksi turvallisuustyön ja hyvinvointityön suunnittelussa ja toteutuksessa. Vuoropuhelua on mahdollista käydä verkossa sähköisillä alustoilla (esim. otakantaa.fi), asukastilaisuuksissa, työpajoissa ja muita yhteistyökanavia hyödyntäen.

Osallistuvaa budjetointia on toteutettu Sastamalassa vuodesta 2022 alkaen. Vuosina 2022–2024 osallistuvaan budjetointiin oli varattu 50 000 euron määräraha. Vuodesta 2025 alkaen määräraha on ollut 30 000 euroa. Osallistuvan budjetoinnin teemat ovat vaihdelleet vuosittain. Vuonna 2025 osallistuva budjetointi palvelumuotoiltiin uudelleen siten, että talousarviossa varatusta määrärahasta kaupunki maksaa idean toteuttamiseen tarvittavan summan sen toteuttajalle. Rahoitusta ei makseta yksityiselle henkilölle. Määrärahalla edistetään hankkeita, joita ehdottajat ovat itse valmiita toteuttamaan. Toimintatavan tavoitteena on lisätä yhteisöllisyyttä ja asukkaiden osallisuutta siten, että osallistuvan budjetoinnin idean jättävä taho sitoutuu myös itse toteutukseen. Lisäksi konserni- ja elinvoimapalveluiden vuoden 2025 talousarviotavoitetta osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien digitaalisten palveluiden lisäämisestä on edistetty osallistuvan budjetoinnin yhteydessä: vuonna 2025 käyttöön otettiin sähköinen osallistumisalusta.

Vuoden 2026 osallistuvan budjetoinnin toimintasuunnitelmaan ei tehty sisällöllisiä muutoksia verrattuna vuoteen 2025. Osallistuvan budjetoinnin pääteemoina ovat yhteisöllisyys, hyvinvointi ja ympäristö. Vuoden 2026 erityisenä teemana ovat pop-up tyyppiset tilat ja ratkaisut.

Osallistuvan budjetoinnin aloitusta aikaistettiin esitettyjen toiveiden mukaisesti, jotta toteutukseen edenneiden hankkeiden toteuttamisvaiheelle jäisi enemmän aikaa. Ideointivaihe oli alkuperäisen suunnitelman mukaisesti avoinna 12.1.2026–8.2.2026, ja sitä jatkettiin 22.2.2026 saakka. Ideointivaihe oli käytettävissä myös paperisena kaikissa kirjastoissa. Ideoita jätettiin yhteensä 31. Valmistelutiimi kävi ideat läpi ja poisti äänestysvaiheesta ne ideat, jotka eivät täyttäneet asetettuja kriteerejä. Yleisin hylkäysperuste oli, että idean jättäjä ei ollut mukana idean toteuttamisessa. Äänestysvaiheeseen eteni yhteensä 19 ideaa.

Äänestysvaihe toteutettiin 4.3.–18.3.2026. Sähköisellä osallistumisalustalla annettiin yhteensä 1 612 ääntä. Äänestämiseen

oli käytettävissä myös avustettu asiointi siten, että äänestäminen oli mahdollista kirjaamon kautta. Avustettuja asiointeja tehtiin muutamia.

Äänestysvaiheen äänten jakautuminen:

- Muraali Marttilankadulle Sastamalan keskustaan 7 000 euroa, 136 ääntä
- Hämeenlahden uimarannan edelleen kehittämisen - paviljonki viihtymiseen ja viipymiseen 6 500 euroa, 112 ääntä
- Tapahtumia monipuolisesti lavatansseista nuorten peli-iltoihin ja käsityölaneihin, 7 000 euroa, 109 ääntä
- Pro Kiikan Pappilansaari, 7 000 euroa 107 ääntä
- Pop-up-ruokajakotapahtumat / Kätevä ry, 4 900 euroa 103 ääntä
- Kokemäenjoen virkistyskäytön kehittäminen 100
- Kierrätyskortteli 93
- Kiikan Pappilansaaren Pop Up - hyödyntäminen tapahtuma-alueena ja virkistyskäytössä 93
- Pop up tapahtumia ympäri Sastamalan vanhusten asumisyksiköitä ikäihmiset/omaiset, kesä 26 92
- Mouhijärven kirsikkapuiston kehittäminen 90
- DJ:n palkkaaminen erityislasten ja -nuorten discoon 89
- Perheiden oma saunavuoro 86
- Kohtaamisilla yhteisöllisyyttä Vammalan lukiolla 81
- Suodenniemen yhteispuutarha 72
- Stormin koulun frisbeegolfradan heittopaikkojen rakentaminen 57
- Pop-up -tapahtumia lapsille ja lapsiperheille Pehulan Puukoululla 52
- Musiikkielämyksiä Lauttarannassa 50
- Forumteatteriesitys nuorille/nuorille aikuisille 46
- Tansseista lautapeleihin 44.

Nimetty valmistelutiimi kävi äänestysvaiheen tulokset läpi 23.3.2026. Valmistelutiimi esittää johtoryhmälle ja edelleen kaupunginhallitukselle, että osallistuvan budjetoinnin vuoden 2026 toteutettavat hankkeet hyväksytään seuraavin muutoksin:

- Muraali Marttilankadulle Sastamalan keskustaan, myönnetään haettu hankebudjetti 7 000 euroa
- Hämeenlahden uimarannan kehittäminen – paviljonki viihtymiseen ja viipymiseen, myönnetään haettu hankebudjetti 6 500 euroa
- Tapahtumia monipuolisesti lavatansseista nuorten peli-iltoihin ja käsityölaneihin hankebudjetiksi vahvistetaan 6 000 euroa (7 000 - 1 000 euroa).
- Pro Kiikan Pappilansaari hankebudjetiksi vahvistetaan 6 000 euroa (7 000 - 1 000 euroa)
- Pop-up-ruokajakotapahtumat hankebudjetiksi vahvistetaan 4 500 euroa (4 900 - 400 euroa).

Muraali Marttilankadulle Sastamalan keskustaan (7 000 euroa) ja Hämeenlahden uimarannan edelleen kehittämisen – paviljonki viihtymiseen ja viipymiseen (6 500 euroa) saavat hankeidean mukaisen määrärahan. Valmisteluryhmä perustelee esitystään sillä, että kolme hanketta pystyy sopeuttamaan hankeidean kustannuksia myönnettävään määrärahaan. Muraalihankeidea sisältää toimijan omarahoitusosuuden, ja Hämeenlahden uimarannan hanke koostuu pelkistä materiaalikustannuksista.

Osallistuvaa budjetointia on esitelty vammaisneuvostolle ja vanhusneuvostolle. Nuorisovaltuustolle päätösesitys esiteltiin 31.3.2026. Nuorisovaltuustolla ei ollut kommentoitavaa esitykseen.

Vuoden 2026 osallistuva budjetointi toteutettiin kokonaisuutena ensimmäistä kertaa sähköisellä osallistumisalustalla. Alusta mahdollisti kuntalaisten vuoropuhelun ideointivaiheessa. Osallistuvan budjetoinnin perusajatus toteutui alustalla siten, että ideat olivat välittömästi kuntalaisten nähtävillä ja äänestysvaiheen päättymisen jälkeen myös äänestystulos oli nähtävissä viipymättä. Lisäksi hankkeiden toteutuksen etenemistä on mahdollista seurata osallistumisalustalla.

Mikäli osallistuvaan budjetointiin varataan määräraha myös vuodelle 2027, kirjastojen henkilökunta koulutetaan avustettuun asiointiin osallistumisalustalla.

Yhteenveto äänestyksen edenneistä hankkeista äänestystuloksineen on oheismateriaalina.

Johtoryhmä on puoltanut valmistelutiimin esitystä 7.4.2026.

Toimivallan peruste

Hallintosäännön 25 §:n 1 momentti

Valmistelija

Valmistelutiimi: hyvinvointikoordinaattori Mervi Saari, hallintojohtaja Tapio Rautava, liikuntapaikkamestari Jari Aho, kaupunginpuutarhuri Suvi Isosävi, rakennuttajainsinööri Elias Tepsa, viestintä- ja markkinointipäällikkö Maarit Rapp, sekä johtoryhmä

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä, että osallistuvan budjetoinnin vuoden 2026 määräraha 30 000 euroa kohdennetaan valmisteluvaiheisiin perustuen (hinnat alv 0 %) seuraaviin hankkeisiin:

1. Muraali Marttilankadulle Sastamalan keskustaan, 7 000 euroa
2. Hämeenlahden uimarannan kehittämisen – paviljonki viihtymiseen ja viipymiseen, 6 500 euroa
3. Tapahtumia monipuolisesti lavatansseista nuorten peli-iltoihin ja käsityölaneihin, 6 000 euroa
4. Pro Kiikan Pappilansaari, 6 000 euroa
5. Pop-up-ruokajakotapahtumat, 4 500 euroa.

Hankkeiden toteuttajien kanssa laaditaan yhteistyösopimukset, joissa määritellään tarkemmin hankkeiden toteuttamisesta.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti. Merkittiin, että kaupunginhallituksen jäsenet Minna Isotalo ja Päivi Pelttari ilmoittivat olevansa esteellisiä tässä asiassa (yhteisöjääviys). Jäsenet Isotalo ja Pelttari poistuivat kokoustilasta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi. Minna Isotalon varajäsenenä asian käsittelyssä oli läsnä Kaisa Ylimäki.

Lisätietoja

hallintojohtaja Tapio Rautava, puh. 040 488 0202